

POLITIikka- SUOSITUKSET

**PÄIHDEHUOLLON JA
LASTENSUOJELUN RAJAPINNALLA –
SAAVATKO PÄIHTEITÄ KÄYTTÄVÄT
NUORET TARVITSEMAANSA TUKEA?**

NUPPU-HANKE

NUPPU-HANKE

.....

**Tampereen yliopiston ja
yhteistyökumppaneiden kanssa
toteutettu tutkimushanke, jossa
tutkittiin pähkeitä ongelmallisesti
käyttävien nuorten kuntouttavia
palveluja**

.....

**Tutkimuksessa hyödynnettiin
monimenetelmällistä tutkimusotetta
ja erilaisia tietolähteitä (aiempi
empiirinen tutkimus, sähköiset
kyselyt, haastattelut ja
rekisteriaineistot)**

.....

NUPPU-HANKKEEN TAVOITTEET

.....

**Tutkia nuorille suunnattujen
päihdepalvelujen nykytilaa ja
kehittämistarpeita sekä nuorten
hyvinvointiin vaikuttavia
riskitekijöitä**

.....

**Tunnistaa kehittämiskohtia sekä
luoda vaikuttavia palveluprosesseja
päihdehuollon ja lastensuojelun
rajapinnalla**

.....

POLITIikka- SUOSITUKSET

.....

**NUPPU-hankkeen
politiikkasuositukset
perustuvat hankkeen
tutkimushenkilöstön
julkaisemiin ja kesken oleviin
tieteellisiin artikkeleihin,
väitöskirjoihin, pro gradu -
tutkielmiin, muihin julkaisuihin
sekä puheenvuoroihin**

.....

ALAIKÄISILLE NUORILLE SUUNNATTUJEN PÄIHDEPALVELUJEN KEHITTÄMINEN

Nuorille suunnattuja päihdepalveluja ennaltaehkäisevistä palveluista viimesijaisiin palveluihin on välttämätöntä vahvistaa niin määrällisesti kuin laadullisesti.

Päihdepalvelujen saannin tulee perustua nuoren tarpeisiin, eikä iän tai asiakkuuden muissa palveluissa tulisi olla este tai edellytys palveluihin pääsemiselle.

Päihteitä käyttäville nuorille suunnattujen palvelujen tulee olla nykyistä yhdenvertaisempia, selkeämpiä sekä helpommin saavutettavia ja palveluja tulisi viedä nuoren asuinympäristöön tarvittaessa.

Nuorten päihteiden käytössä läheissuhteet ovat keskeisiä ja ne tulee huomioida läpi palveluprosessien.

MONIAMMATILLISEN YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

Moniammatillinen yhteistyö nuorten päihteiden käyttöön puuttumisessa on välttämätöntä ja sen tosiasiallista toteutumista tulee tukea nykyistä enemmän.

Eri sektoreiden välinen moniammatillinen yhteistyö on mahdollistettava vahvistamalla sitä edistäviä tekijöitä ja purkamalla sitä estäviä tekijöitä.

Nuorille suunnatut päihdepalvelut tulee tuottaa yhteisvastuullisesti ja moniammatillisen yhteistyön tekemiseksi tulee laatia selkeät ohjeistukset ja toimintamallit, jotta yhteistyö toimii saumattomasti.

Päihteitä ongelmallisesti käyttävän nuoren oikea-aikaisen tuen saaminen edellyttää eri ammattilaisten välisen yhteistyön lisäksi entistä tiiviimpää yhteistyötä nuoren lähiympäristön kanssa.

NUORTEN MONINAISTEN PALVELUTARPEIDEN TUNNISTAMINEN

Alaikäisten ongelmallinen päihteiden käyttö on tunnistettava ja tunnustettava yhteiskunnallisesti, jotta siihen vastaaminen riittävän varhaisessa vaiheessa palvelujärjestelmän eri tasoilla on mahdollista.

Nuorten palvelutarpeiden moninaisuus ja yksilöllisyys on huomioitava, sillä ongelmallisen päihteiden käytön taustalla on usein monia syitä, kuten mielenterveyden haasteita, traumakokemuksia ja ongelmia perheessä.

Nuorten päihteiden ongelmallinen käyttö, mielenterveysongelmat sekä neuropsykiatriset haasteet kietoutuvat usein yhteen ja siksi niiden hoidon tulee tapahtua tarvittaessa integroidusti.

Päihteiden käyttö tai sijaishuollossa asuminen ei saa estää tai vaikeuttaa nuorten pääsyä tarpeenmukaisiin päihde- tai mielenterveyspalveluihin.

AMMATTILAISTEN PÄIHDE- JA RIIPPUVUUSOSAAMISEN LISÄÄMINEN

Päihdeosaamista tulee vahvistaa kaikissa nuorille suunnatuissa palveluissa päihteiden käytön varhaisen tunnistamisen sekä oikea-aikaisen puuttumisen varmistamiseksi.

Sijaishuollon yksiköissä työskentelevien päihde- ja riippuvuusosaamisen koulutusta tulee lisätä työssä vaadittavan päihdeosaamisen vahvistamiseksi.

Lasten ja nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulee huomioida, että päihteitä ongelmallisesti käyttäviin alaikäisiin voi kohdistua ennakkoluuloja ja syrjintää myös palvelujärjestelmässä.

Ammattilaisten tulee toiminnallaan vahvistaa päihteitä ongelmallisesti käyttävien nuorten luottamusta siihen, että ammattilaiset työskentelevät heidän etunsa ja itsemääräämisoikeutensa turvaamiseksi.

NUORUUSERITYISYYDEN HUOMIOIMINEN PALVELUISSA

Nuoruuden kehitysvaiheeseen liittyvät erityispiirteet on huomioitava nuorten ongelmalliseen päihteiden käyttöön puuttuvissa interventioissa sekä kaikissa palveluissa, joissa nuoria kohdataan.

Nuoren perhe- ja vertaissuhteisiin liittyvät tekijät on pyrittävä huomioimaan kokonaisvaltaisesti tuen tarvetta arvioitaessa, ja palveluja on tarjottava perhekeskeisesti huomioiden myös läheisten tuen tarpeet.

Palvelujen on yhä konkreettisemmin ja pitkäkestoisemmin tuettava nuoren oman edun mukaista toimijuutta sekä pyrittävä aidosti vahvistamaan nuoren motivaatiota päihteistä irrottautumiselle.

Palvelujärjestelmässä tehtyjen, nuoren elämää koskevien päätösten perustelujen sekä tukitoimien sisältöjen ja tavoitteiden on oltava nuorille ymmärrettäviä.

NUPPU-HANKE

TUTKIMUSHENKILÖSTÖ

Hankejohtaja: Katja Kuusisto

Tutkijat: Leena Autonen-Vaaraniemi,
Hanna Dyrendahl, Johanna Heinonen,
Sanna Iivonen, Janika Kosonen, Emma Ojamaa,
Ella Plaami, Kirsimarja Raitasalo, Heidi Rantanen ja Janne Takala

Gradun tekijät: Anni Rantaniemi, Saila Rekola ja Emmi Åkerblom

YHTEISTYÖTAHOT

Konsortioikumppanit: Pikassos Oy (nyk. Sisä-Suomen
sosiaalialan osaamiskeskus) ja A-klinikkasäätiö

Muut yhteistyökumppanit: Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
(THL), Pesäpuu ry, Trondheimin yliopisto sekä Pirkanmaan,
Kanta-Hämeen, Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-
Suomen hyvinvointialueet sekä hankkeen ohjausryhmä

RAHOITUS

Sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalityön
yliopistotasaisen tutkimuksen rahoitus
(SHL 1301/2014 60c§) VN/9695/2023
Rahoituskausi 1.9.2023-31.12.2025

